

Impacte de la reforma laboral del 2006
sobre la contractació al Barcelonès

Realització:

Laura Diéguez Ferrer
Sergio Jiménez López
Juanjo Gómez Espárrago
Àrea Tècnica de CCOO del Barcelonès

Barcelona, gener de 2007

INTRODUCCIÓ

Des de CCOO del Barcelonès hem elaborat aquest segon document sobre la contractació a la nostra comarca de les dades referents a l'any 2006.

El document que presentem és una elaboració de l'àrea tècnica de CCOO del Barcelonès a partir de les dades facilitades pel Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya i per l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

Presentem la situació de la contractació a la comarca del Barcelonès, encara que també donem dades a nivell de Catalunya i Espanya.

El nostre objectiu és visualitzar els primers fruits de la reforma del mercat de treball aprovat pel Govern de l'Estat al juny de 2006. Així, aportem les dades sobre taxes de temporalitat i contractació indefinida durant l'últim any diferenciada segons les diferents modalitats contractuals. També es presenten altres variables com el tipus de contractació segons la grandària de l'empresa o el sector d'activitat al que pertany aquesta, o el sexe i l'edat de les persones contractades.

La lluita per reduir les altes taxes de precarietat que patim els treballadors a Catalunya i Espanya és un dels eixos fonamentals que CCOO venim desenvolupant. La possibilitat d'un acord Sindicats-Patronal-Govern estatal l'hem seguit CCOO del Barcelonès amb interès i buscant la màxima participació i informació dels nostres delegats. Per això, al llarg d'aquests dos últims anys hem realitzat quatre assemblees generals de delegats i delegades.

Al maig del 2005 vam realitzar la primera assemblea de delegats del Barcelonès per informar de les propostes sindicals per la negociació tripartita. La segona assemblea va ser al desembre del 2005 per analitzar i constatar les enormes dificultats que CCOO tenia per mantenir les propostes sindicals. La tercera, al maig del 2006, va ser per informar dels resultats de

l'acord. I l'última, al desembre del 2006, per fer una primera valoració del desenvolupament dels acords.

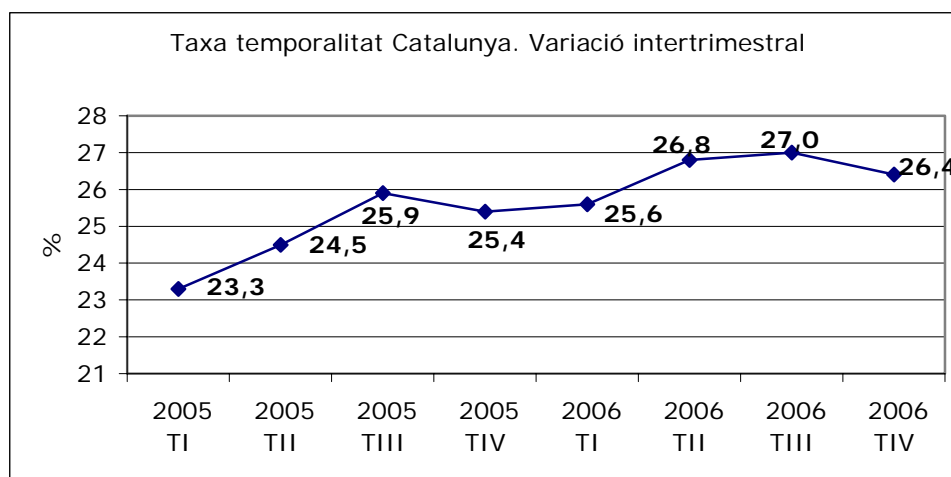
En aquest procés participatiu i d'informació s'emmarca aquest informe, com a un element més per afavorir el coneixement i la reflexió col·lectiva.

Xavier Martínez i Martínez
Secretari de Treball i Ocupació
CCOO del Barcelonès

1. Taxa de temporalitat¹

A Catalunya, la taxa de temporalitat al quart trimestre del 2006 s'ha situat en el 26,4%, un punt percentual per sobre del mateix trimestre del 2005, quan era del 25,4%. Respecte al tercer trimestre del 2006 la taxa de temporalitat s'ha reduït en 6 dècimes. Així, dels 2.859.100 assalariats i assalariades que hi havia a Catalunya al desembre de 2006, més de 750.000 tenien un contracte de treball temporal, sent la taxa de temporalitat més alta dels últims 4 anys.

Gràfic 1. Taxa de temporalitat a Catalunya, variació intertrimestral

Font: Observatori del Treball del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

A Espanya la taxa de temporalitat al quart trimestre de 2006 es situa 7,4 punts per sobre de Catalunya, concretament al 33,8%, sent exactament la mateixa xifra que a l'últim trimestre del 2005. És a dir, que dels 16 milions de treballadors i treballadores que hi ha a Espanya, prop de 6 tenen un contracte de treball temporal.

¹ Totes les taules han sigut realitzades a partir de les dades facilitades per l'Observatori del Treball del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya i de l'Institut Nacional d'Estadística.

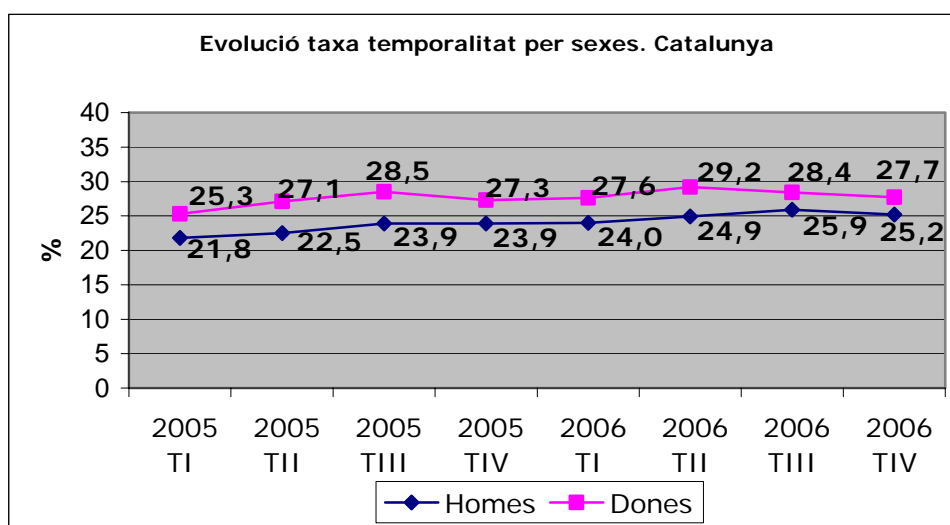
Taula 1. Taxa de temporalitat a Catalunya i Espanya, variació intertrimestral

Trimestre	Espanya %	variació	Catalunya %	variació	punts diferencials
2005 TI	31,9	-	23,3	-	8,6
2005 TII	33,3	1,4	24,5	1,2	8,8
2005 TIII	34,4	1,1	25,9	1,4	8,5
2005 TIV	33,8	-0,6	25,4	-0,5	8,4
2006 TI	33,3	-0,5	25,6	0,2	7,7
2006 TII	34,4	1,1	26,8	1,2	7,6
2006 TIII	34,6	0,2	27,0	0,2	7,6
2006 TIV	33,8	-0,8	26,4	-0,6	7,4

Si ens fixem específicament en el segon semestre del 2006, on hauria de fer-se notar la reforma del mercat de treball aprovada al juny pel Govern, observem com a Catalunya s'ha reduït la taxa de temporalitat un 0,4%, i a Espanya s'ha reduït un 0,6%.

Destaquem especialment la taxa de temporalitat de les dones, la qual es situa al quart trimestre del 2006 al 27,7% a Catalunya, 2,5 punts per sobre dels homes. Durant el segon semestre del 2006 les dones han sigut les més beneficiades ja que s'ha reduït la temporalitat un 1,5%, mentre que pels homes ha augmentat un 0,3%. A Espanya, en canvi, les diferències entre dones i homes es mantenen igual, existint més de 4 punts de diferència.

Gràfic 2. Taxa de temporalitat a Catalunya per sexes, variació intertrimestral

A partir de les dades de la temporalitat segons si els assalariats i assalariades pertanyen al sector públic o al sector privat observem algunes diferències remarcables. A les empreses del sector privat existeix una mica més d'un punt de major temporalitat respecte a les empreses del sector públic, un 26,5% i un 25,1% respectivament. Però si analitzem les dades segons el sexe obtenim un resultat ben diferenciat. És al sector públic on les dones pateixen quasi bé el doble de temporalitat que els homes, mentre que al sector privat les taxes són semblants.

Hem de fer especialment esment a que les taxes de temporalitat al sector públic han augmentat tant entre els homes com entre les dones, i a més, les diferències entre aquests s'han eixamplat. És el sector privat l'únic que pateix una disminució de la temporalitat.

Taula 2. Taxa de temporalitat a Catalunya segons sexe i sector

Trimestre	Sector públic		Sector privat	
	Taxa Homes	Taxa Dones	Taxa Homes	Taxa Dones
2005 TI	18,7	27,2	22,1	24,9
2005 TII	18,0	26,9	23,0	27,2
2005 TIII	12,2	27,8	25,2	28,6
2005 TIV	13,5	22,7	25,2	28,3
2006 TI	12,7	25,4	25,4	28,0
2006 TII	15,6	29,9	25,9	29,1
2006 TIII	15,0	29,5	27,0	28,1
2006 TIV	16,9	30,8	26,1	27,1

2. Contractació registrada

Durant l'any 2006 a la comarca del Barcelonès s'han registrat 1.059.688 contractes de treball, dels quals només el 16,5% han sigut indefinits en les seves diverses modalitats, concretament 175.109. Del total de la contractació indefinida, durant el segon semestre s'han registrat el 54,4% del total, és a dir, que ha estat repartida homogèniament durant tot l'any.

També hem de destacar que durant els últims mesos de l'any hi hagut una major proporció de contractació indefinida, representant al mes de desembre quasi el 22% del total de la contractació.

La contractació indefinida ha augmentat un 53,3% comparant el segon semestre del 2006 amb el 2005, i la contractació temporal ha disminuït un 1,8% durant el mateix període.

Taula 3. Evolució mensual de la contractació al Barcelonès, 2005-2006

Any/mes	Total	Indefinit	% total	Temporal	% total
2005					
Gener	70.661	10.516	14,88	60.145	85,12
Febrer	80.876	12.924	15,98	67.952	84,02
Març	84.678	12.589	14,87	72.089	85,13
Abril	85.110	11.924	14,01	73.186	85,99
Maig	91.083	11.520	12,65	79.563	87,35
Juny	95.025	11.342	11,94	83.683	88,06
Juliol	91.421	10.162	11,12	81.259	88,88
Agost	66.681	6.712	10,07	59.969	89,93
Setembre	89.027	11.813	13,27	77.214	86,73
Octubre	96.068	12.590	13,11	83.478	86,89
Novembre	96.214	12.420	12,91	83.794	87,09
Desembre	73.247	8.473	11,57	64.774	88,43
Total	1.021.091	132.985	13,04	887.106	86,96
2006					
Gener	84.126	13.359	15,88	70.767	84,12
Febrer	83.438	13.294	15,93	70.144	84,07
Març	92.796	14.941	16,10	77.855	83,90
Abril	75.727	12.558	16,58	63.169	83,42
Maig	93.490	13.357	14,29	80.133	85,71
Juny	92.604	12.256	13,23	80.348	86,77
Juliol	99.489	13.525	13,59	85.964	86,41
Agost	65.247	9.252	14,18	55.995	85,82
Setembre	91.447	16.514	18,06	74.933	81,94
Octubre	107.696	20.242	18,80	87.454	81,20
Novembre	98.073	19.232	19,61	78.841	80,39
Desembre	75.555	16.579	21,94	58.976	78,06
Total	1.059.688	175.109	16,52	884.579	83,48

Si ens fixem en les dades corresponents al mes de desembre dels dos anys, podrem veure com la contractació indefinida ha augmentat un 95,6%.

Taula 4. Variació interanual contractació indefinida al Barcelonès

mes / any	total	variació relativa
desembre, 2005	8.473	
desembre, 2006	16.579	+95,67
Variació absoluta	8.106	

2.1 Contractació segons municipi al Barcelonès

Analitzant la contractació registrada als diferents municipis de la comarca del Barcelonès durant el 2006 podem observar petites diferències.

Taula 10. Contractació segons municipi al Barcelonès 2on semestre 2006

Segon semestre 2006					
Municipi	Indefinits	% indefinits	Temporals	% temporals	Total
Barcelona	81.259	17,56	381.400	82,44	462.659
Hospitalet de Llobregat	6.682	19,02	28.446	80,98	35.128
Badalona	5.242	18,70	22.792	81,30	28.034
St. Adrià de Besòs	701	18,61	3.065	81,39	3.766
Sta. Coloma de Gramenet	1.460	18,43	6.460	81,57	7.920
Barcelonès Nord	7.403	18,64	32.317	81,36	39.720
Barcelonès	95.344	17,74	442.163	82,26	537.507

Les dades ens indiquen que Barcelona ciutat és el municipi on té un pes menor la contractació indefinida, seguidament trobem l'agrupació dels tres municipis de la subcomarca del Barcelonès Nord on augmenta un punt aquest pes, i finalment L'Hospitalet de Llobregat on existeix la major proporció de contractació indefinida de la comarca del Barcelonès.

Els municipis on hi hagut més contractació indefinida són L'Hospitalet de Llobregat i Badalona, localitats on té més pes el sector industrial, seguidament de Sant Adrià de Besòs. La ciutat de Barcelona, on predomina molt majoritàriament el sector Serveis, és on trobem el percentatge menor, seguidament de Santa Coloma de Gramenet, on també predominen els Serveis i la Construcció té força importància.

2.2 Contractació registrada segons modalitat

Si analitzem les dades de contractació indefinida segons la modalitat utilitzada durant el mes de desembre de 2006 podrem observar com la més utilitzada és la conversió de contractes temporals en indefinits, utilitzant-se doncs la modalitat que ha fomentat principalment el Govern amb la reforma laboral del juny.

Taula 5. Variació interanual contractació segons modalitat al Barcelonès

Tipus de contracte	Dades mensuals				Variacions	
	Desembre 05	%Total	Desembre 06	%Total	Absoluta	Relativa
Temps parcial indefinit	1.696	20,02	-	-	-1.696	-100,00
Ordinari temps indefinit	2.590	30,57	4.779	28,83	2.189	84,52
Indefinits minusvàlids	51	0,60	48	0,29	-3	-5,88
Foment contractació indefinida	1.033	12,19	2.633	15,88	1.600	154,89
Convertits en indefinits	3.097	36,55	9.119	55,00	6.022	194,45
Total indefinits	8.473	100	16.579	100	8.106	95,67
Pràctiques	346	0,53	272	0,46	-74	-21,39
Temps parcial temporal	23.281	35,94	-	-	-23.281	-100,00
Obra o servei	13.116	20,25	20.665	35,04	7.549	57,56
Eventuals circumstàncies producció	20.424	31,53	27.857	47,23	7.433	36,39
Interinitat	6.807	10,51	9.599	16,28	2.792	41,02
Total temporals	64.774	100	58.976	100	-5.798	-8,95
Total contractació	73.247		75.555		2.308	3,15

Hem de destacar que el Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya ha modificat la presentació de la dades estadístiques de contractació, ja que al 2005 existia una categoria específica pels contractes indefinits o temporals a temps parcial, però al 2006 s'ha eliminat, provocant una distorsió en qualsevol comparativa. Això però no afecta a la categoria de convertits en indefinits, que continua incloent els contractes a temps complet i els de temps parcial. Malgrat tot, podem afirmar que durant el 2006 ha augmentat la utilització de totes les modalitats de contractació indefinida.

Dels 95.344 contractes indefinits registrats al Barcelonès durant el segon semestre del 2006, el 44% han sigut conversions de contractes temporals en indefinits, concretament 42.032 conversions. La resta de contractes indefinits han sigut de la modalitat de foment de la contractació indefinida (19,2%), amb la indemnització de 33 dies, o bé contractes indefinits ordinaris (36,8%).

2.3 Contractació segons sector d'activitat

La contractació registrada per sectors d'activitat reflexa una concentració de la temporalitat en el sector de la Construcció i els Serveis. La Indústria és el sector que menys utilitza les modalitats contractuals temporals, tenint el doble de proporció de contractes indefinits que els altres sectors.

Durant el segon semestre del 2006 el sector que percentualment ha millorat més en quant a temporalitat ha sigut la Construcció, que deixa de ser el sector amb major proporció de contractes temporals per ser-ho els Serveis.

Taula 6. Contractació per tipologia al Barcelonès al segon semestre de 2006

Sector	Indefinit	% indefinit	Temporal	% temporal	Total
Agricultura	156	20,83	593	79,17	749
Indústria	7.025	32,74	14.429	67,26	21.454
Construcció	7.340	17,27	35.151	82,73	42.491
Serveis	80.823	17,09	391.990	82,91	472.813
Total	95.344	17,74	442.163	82,26	537.507

Durant el mes de desembre la variació interanual de la contractació indefinida va implicar un augment del volum de contractació del 95%, específicament a la Construcció més d'un 200%, als Serveis un 90% i a la Indústria un 80%.

Taula 6. Contractació per tipologia al Barcelonès desembre 2005-2006

Desembre 2005				
Sector	Indefinit	% indefinit	Temporal	% temporal
Agricultura	19	15,70	102	84,30
Indústria	726	20,99	2.732	79,01
Construcció	488	10,46	4.177	89,54
Serveis	7.240	11,14	57.763	88,86
Total	8.473	11,57	64.774	88,43

Desembre 2006				
Sector	Indefinit	% indefinit	Temporal	% temporal
Agricultura	16	15,09	90	84,91
Indústria	1.304	45,51	1.561	54,49
Construcció	1.514	28,17	3.860	71,83
Serveis	13.745	20,45	53.465	79,55
Total	16.579	21,94	58.976	78,06

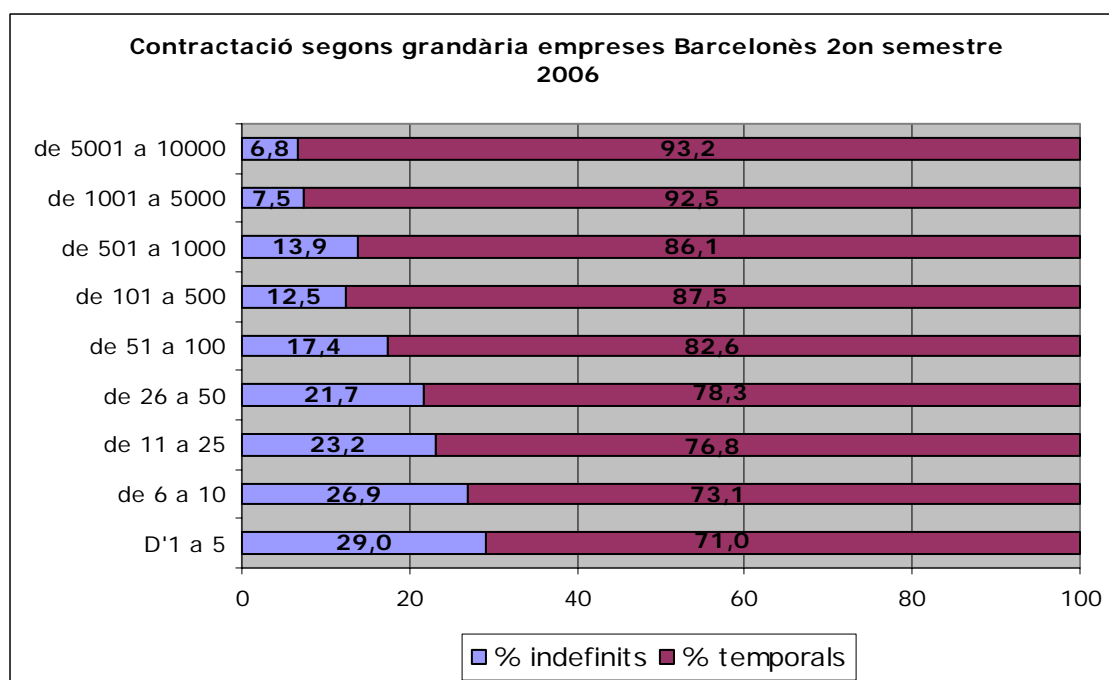
2.4 Contractació segons grandària de l'empresa

La contractació registrada segons la grandària de l'empresa al Barcelonès reflexa que són les empreses més petites les que realitzen una major proporció de contractes indefinits. A mida que augmenta la plantilla de les empreses existeix un percentatge major de volum de contractació temporal. A les empreses de menys de 50 treballadors el volum de contractes indefinits representa més del 30% del total, mentre que a les empreses de més de 50 treballadors el percentatge es redueix a la meitat.

Taula 7. Contractació per grandària de l'empresa al Barcelonès desembre 2006

Grandària	Indefinit	% indefinit	Temporal	% temporal
D'1 a 50	9.710	31,64	20.980	68,36
de 51 a 10.000	6.706	15,12	37.641	84,88

Gràfic 3. Contractació segons grandària empreses, Barcelonès 2on semestre 2006

Durant el segon semestre del 2006 s'ha produït una reducció del percentatge de contractació temporal, i aquesta reducció ha sigut major a les petites empreses que a les grans empreses.

Taula 8. Contractació per grandària de l'empresa al Barcelonès segon semestre 2005-2006

segon semestre 2005				
Grandària	Indefinit	% indefinit	Temporal	% temporal
D'1 a 5	13.478	21,43	49.429	78,57
de 6 a 10	6.558	18,42	29.052	81,58
de 11 a 25	9.494	16,32	48.685	83,68
de 26 a 50	7.877	14,77	45.449	85,23
de 51 a 100	5.511	10,33	47.862	89,67
de 101 a 500	9.640	8,10	109.359	91,90
de 501 a 1000	4.747	12,95	31.899	87,05
de 1001 a 5000	3.414	4,28	76.339	95,72
de 5001 a 10000	684	7,62	8.288	92,38
Total	62.170	12,13	450.488	87,87

segon semestre 2006				
Grandària	Indefinit	% indefinit	Temporal	% temporal
D'1 a 5	20.249	29,03	49.498	70,97
de 6 a 10	10.341	26,85	28.166	73,15
de 11 a 25	15.336	23,18	50.835	76,82
de 26 a 50	11.583	21,74	41.708	78,26
de 51 a 100	9.028	17,35	43.000	82,65
de 101 a 500	15.253	12,50	106.774	87,50
de 501 a 1000	5.931	13,86	36.847	86,14
de 1001 a 5000	5.252	7,51	64.673	92,49
de 5001 a 10000	1.303	6,77	17.942	93,23
Total	95.344	17,74	442.163	82,26

2.5 Contractació segons edat

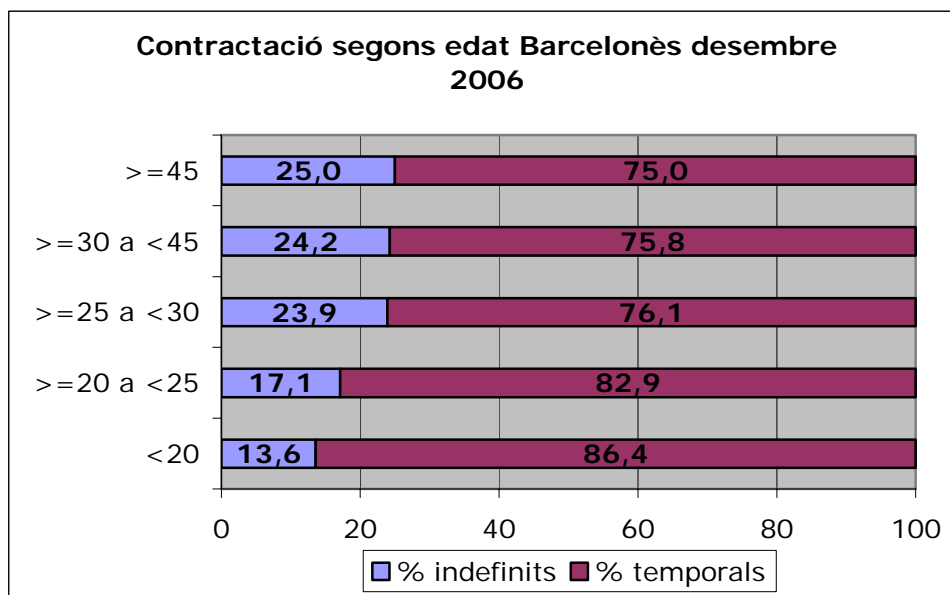
Durant el mes de desembre del 2006 al Barcelonès el major percentatge de contractació temporal el tenim a la franja d'edat dels més joves, és a dir, com més jove és el treballador més possibilitat té de tenir un contracte temporal. El percentatge de contractes indefinits pels menors de 20 anys és del 13,5%, mentre que als majors de 45 anys és del 25%. Ara bé, encara que durant l'últim semestre del 2006 s'ha produït una millora general continua havent-hi unes franges d'edat més perjudicades. Les franges d'edat més beneficiades proporcionalment per les conversions en indefinits han sigut els més joves, sobretot els menors de 25 anys, i els menys beneficiats han sigut els majors de 45.

Taula 9. Contractació segons l'edat al Barcelonès desembre 2005-2006

Desembre 2005				
Edat	Indefinit	% indefinit	Temporal	% temporal
<20	374	6,74	5.177	93,26
>=20 a <25	1.454	8,08	16.537	91,92
>=25 a <30	2.078	12,22	14.924	87,78
>=30 a <45	3.228	13,49	20.698	86,51
>=45	1.339	15,26	7.438	84,74
Total	8.473	11,57	64.774	88,43

Desembre 2006				
Edat	Indefinit	% indefinit	Temporal	% temporal
<20	733	13,58	4.664	86,42
>=20 a <25	2.837	17,13	13.723	82,87
>=25 a <30	4.029	23,89	12.833	76,11
>=30 a <45	6.581	24,25	20.558	75,75
>=45	2.399	25,00	7.198	75,00
Total	16.579	21,94	58.976	78,06

Gràfic 4. Contractació segons edat Barcelonès desembre 2006

Conclusions

Amb el Real Decret 5/2006 per la millora i el creixement de l'ocupació es van establir una sèrie de mesures que consistien en un pla extraordinari per la conversió de contractes temporals en indefinits i un nou programa de foment de l'ocupació entre d'altres. Un dels objectius principals era impulsar la utilització de la contractació indefinida per part de les empreses.

Els primers resultats durant aquest segon semestre del 2006 han consistit, segons la EPA, en una reducció molt minsa de la taxa de temporalitat a Catalunya, concretament un 0,4%, molt lluny del que s'esperava, i continua en uns nivells exageradament alts. Al conjunt d'Espanya la taxa de temporalitat continua per sobre del 33%. El gran volum de contractació indefinida no ha pogut reduir substancialment la temporalitat. Això pot ser conseqüència d'una gran mobilitat al mercat de treball, la rotació dintre de l'ocupació indefinida, entre indefinits més recents i temporals.

La petita reducció de la temporalitat ha sigut més important entre les dones, les quals continuen tenint bonificacions per la seva contractació a totes les franges d'edat.

Els treballadors i treballadores del sector públic no s'han beneficiat de la reforma laboral, ja que les administracions no es poden aplicar les bonificacions per conversions, i han vist empitjorat encara més les seves taxes de temporalitat, sobretot les dones.

Hi ha hagut un augment del número de contractes indefinits, sobretot de conversions de temporals en indefinits, afavorit pel pla extraordinari que finalitzava al desembre del 2006. La contractació indefinida ha augmentat al Barcelonès un 53% en el segon semestre del 2006, acompanyat d'una menor utilització de la contractació temporal, que encara que continua sent molt gran s'ha estancat. Els augments interanuals més intensos s'han observat entre els convertits en indefinits i els de foment de la contractació.

Si combinem l'augment del volum de contractació indefinida amb la manca de reducció de les taxes de temporalitat podem deduir que el que s'està produint és un fenomen de substitució dintre del segment de treballadors indefinits.

Respecte a les dades presentades pel Departament de Treball, creiem que seria positiu que es publicuessin les referents a la contractació a temps parcial segons modalitat contractual, ja que és un element important per valorar la qualitat de l'ocupació.

Per altra banda, hem de destacar que el sector Serveis i la Construcció és on més importància té la temporalitat, encara que en aquest últim és on més ha millorat. Potser en aquest fet ha influenciat la llei reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció de l'octubre, que obligarà dintre de poc temps, a tenir uns mínims de plantilla fixa a les empreses, i s'hagi preferit aprofitar les subvencions que en aquest moment existien.

La Indústria continua sent el sector amb més contractació indefinida, anant potser lligat, entre altres factors, a la menor temporalitat dels sectors amb més valor afegit i amb ocupacions més qualificades.

D'aquests fenòmens podem trobar indicis a la desagregació de les dades de per municipis, on observem un major pes de la contractació indefinida en aquells municipis de la comarca on té més importància la Indústria, Badalona, Sant Adrià de Besòs i L'Hospitalet de Llobregat, i menor pes en aquells on predominen els Serveis, com Barcelona.

Les dades ens mostren com la contractació indefinida és més utilitzada a les petites empreses, que necessiten d'una major estabilitat a les seves estructures bàsiques, en contraposició a les grans empreses que abusen més de la contractació temporal i les subcontractacions. Els sindicats hauríem de reforçar la nostra acció sindical encaminada a la reducció de la temporalitat, ja que precisament és a les grans empreses on existeix major presència sindical.

Referent a la contractació segons l'edat, hem de destacar la major proporció de contractació temporal als sectors més dèbils dels assalariats, els menors de 20 anys i els majors de 45, que pateixen altres fenòmens precaritzadors com majors taxes d'atur. Malgrat això, els menors de 25 anys han sigut els que proporcionalment han acumulat més conversions en indefinits, i els majors de 45 els que menys.

En definitiva l'efecte de la reforma laboral del juny ha sigut limitada, ha produït al Barcelonès la conversió de 42.000 contractes temporals en indefinits en sis mesos (130.000 a tota Catalunya), i ha fet augmentar el volum de la resta de modalitats contractuals indefinides, en uns moments de fort creixement econòmic i d'ocupació.

S'haurà d'estar atent en els propers mesos a com evoluciona la contractació, si es consoliden els canvis i la tendència a una progressiva major utilització dels contractes indefinits o no. Haurem de veure si el contracte indefinit d'inici i el contracte de foment, en el qual les condicions d'acomiadament són pitjors pels treballadors, aconseguen reduir les taxes de temporalitat.

També és força important la lectura que es faci des del Govern i la patronal d'aquests resultats, i que la nostra crítica a la timidesa de les millores no acabi afavorint futures demandes de més reformes que vagin encaminades a empitjorar les condicions dels treballadors i les treballadores.